

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 5.8.2016
Sayı: 1049

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

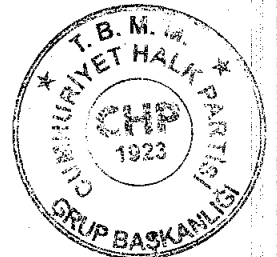
5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 03/08/2016

Dr. Niyazi Nefi KARA

Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	12	Ağustos	2015	E.No: 2/1335
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gr.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
Öz	Öz	K.T.	K.T.	A.P.
TBMM BAŞKANI	Öz			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
05 Ağustos 2016
Numara:

TBMM GENEL BİRLİK
05 Ağustos 2016
No: 68187

GENEL GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 299. Maddesi ile düzenlenen “Cumhurbaşkanına Hakaret” suçu özellikle son dönemlerde ülkemizde bir korku aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Milletvekillerinden, gazetecilere, akademisyenlerden STK temsilcilerine, üniversite öğrencilerinden lise öğrencilerine kadar toplumda her kesimde cumhurbaşkanına hakareten açılmış sayısız dava ile verilmiş mahkumiyet kararları vardır.

Venedik Komisyonu’nun Mart 2016’da yayınladığı raporunda 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün cumhurbaşkanlığı döneminde 1359 hakaret davasının açılıp sadece 545 tanesinde yargılamanın gerçekleştiği ve hiç tutuklamanın olmadığı belirtilmiştir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın cumhurbaşkanı seçildiği 2014 Ağustos ayından ilk yedi aylık dönemde 236 kişinin soruşturma geçirdiği, 8 kişinin tutuklandığı ve 2015’in ilk altı ayında dava sayısının 962’ye çıktığına dikkat çekilmiştir.

Kanun uygulanması esnasında eleştiri ile hakaret/aşağılama arasındaki fark yok sayılmaya başlanmıştır. Ciddi sözlü saldırı içermese bile eleştiri içerikli ifadeler ifade ve düşünce özgürlüğüne kapsamına alınmadan doğrudan yargılama meselesi haline getirilmiştir.

Raporda da ifade edildiği gibi Cumhurbaşkanına Hakaret suçu bir baskı aracına dönüşmüş, çok geniş uygulanması nedeniyle ifade ve düşünce özgürlüğüne zarar veren bir oto sansür mekanizması devreye girmiştir.

2007 yılında gerçekleşen Anayasa değişikliği ile Cumhurbaşkanının artık halk tarafından seçiliyor olması Cumhurbaşkanlığı makamını daha önceki cumhurbaşkanlarına göre daha politize bir makam haline getirmiştir. Bu durum kendisini destekleyenler olduğu kadar eleştirenler de olmasına neden olmuş ve Cumhurbaşkanlığı bir siyaset malzemesi olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Avrupa’daki genel uygulama ve uluslararası standartlar incelendiğinde devlet başkanlarına hakaretin suç olmaktan çıkarılması ya da bu suçun hapis cezası içermeyecek bir biçimde sadece en ciddi sözlü saldırılarla sınırlı tutulması eğiliminin yaygınlaştığı görülmektedir. Macaristan’da 1994 yılında, Çek Cumhuriyeti’nde 1998 suç olmaktan çıkarıldığı bilinmektedir. Alman Federal Mahkemesi 2000 yılında aldığı bir kararla, haksız da olsa, sert üsluplu siyasi eleştirinin cumhurbaşkanına hakaret suçu olarak tanımlanamayacağına hükmetmiştir. Hollanda’da bu suç var olmasına rağmen en son 1960 yılında bir yargılama gerçekleşmiş, Belçika, Yunanistan, Portekiz, Romanya ve İspanya gibi ülkelerde de benzer bir durum söz konusudur.

Türk Ceza Kanununun 299 uncu maddesinin kanun metninden çıkarılması ile bir Avrupa Konseyi üyesi olarak Türkiye’nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin ifade özgürlüğüyle ilgili içtihadını ihlal eden kovuşturmaların önüne geçilmesi noktasındaki haklı eleştirilerin de önüne geçilmesi sağlanacaktır. Kaldı ki, ciddi anlamda hakaret ya da aşağılama içeren sözlü saldırı ve ifadelerde Türk Ceza Kanunu’nun 125 inci maddesi ile Türk Medeni Kanunu’nun ilgili maddeleri her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşını koruduğu gibi Cumhurbaşkanı ve ailesini de hakaret eyleminden korumaya devam edecektir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KNUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 26/9/2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunun 299 uncu maddesi kanun metninden çıkarılmış ve yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

